

Sirküler Tarihi : 19.11.2008
Sirküler No : 2008/107

ÜCRET, PRİM, İKRAMIYE VE BU NİTELİKTEKİ HER TÜRLÜ İSTİHKAKIN BANKALAR ARACILIĞIYLA ÖDENMESİNE DAİR YÖNETMELİK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Borçlar Kanunu'nun 323, Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştırılanlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'un 14, Deniz İş Kanunu'nun 29 ve İş Kanunu'nun 32 nci maddelerinden aldığı yetkiye istinaden çıkarmış olduğu Yönetmelik'le (R.G. 18.11.2008 – 27058), personele ödenen ücret, prim, ikramiye vb. her türlü istihkakın banka yoluyla ödenmesi mecburiyeti getirmiştir.

1.1.2009 tarihinde yürürlüğe girecek bu Yönetmeliğe göre ;

- Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısı en az 10 olan işverenler çalıştırdıkları işçilerin,
- Türkiye genelinde çalıştırdığı gazeteci sayısı ile İş Kanunu kapsamındaki işçi sayısı toplamı en az 10 olan basın işverenleri, çalıştırdıkları gazeteci ve işçilerin,
- Türkiye genelinde çalıştırdıkları gemi adamı sayısı en az 10 olan işverenler çalıştırdıkları gemi adamlarının,

her türlü kanuni kesintiler sonrası kalan net ücret ve benzeri istihkaklarını 1.1.2009'dan itibaren banka kanalıyla ödemek zorundadırlar.

Bunlar işyerlerinin olduğu yerde banka şubesi bulunmaması durumunda ücret ödemelerini PTT şubeleri aracılığıyla yapacaklardır.

Yapılacak ücret ve benzeri ödemelerinde, ödemelerin ücret ödemesi olduğu hesap açıklamasında bildirilecektir.

Ücret ödemelerini banka kanalıyla yapmayan işverenlere idari para cezaları kesilecektir. Bu cezaların 2009 yılı itibariyle tutarları aşağıdaki gibi olacaktır.

- Basın İş Kanunu'na tabi işyerlerinde ücreti banka yoluyla ödenmeyen her bir gazeteci için 1.680 YTL,
- Deniz İş Kanunu'na tabi işyerlerinde ücreti banka yoluyla ödenmeyen her bir gemi adamı için 1.344 YTL,
- İş Kanunu'na tabi işyerlerinde, ücreti banka yoluyla ödenmeyen her bir işçi ve her ay için 112 YTL

Bu idari para cezalarının gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmediği bilinen bir hususdur. Ancak banka yoluyla ödenmeyen ücret tutarlarının gider yazılamaması gibi bir düzenleme mevcut olmadığından, elden ödenen ücretler de gider yazılabilecektir.

Söz konusu Yönetmeliğin metni Sirküler ekinde bilgilerinize sunulmuştur.

Saygılarımızla.

**“ÜCRET, PRİM, İKRAMIYE VE BU NİTELİKTEKİ HER TÜRLÜ İSTİHKAKIN
BANKALAR ARACILIĞIYLA ÖDENMESİNE DAİR YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; işçinin, gazetecinin ve gemi adamının; ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakının bankalar aracılığıyla ödenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gazeteci ve gemi adamının ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; Borçlar Kanununun 323 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları, Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası, Deniz İş Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası ile İş Kanununun 32 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Banka: Mevduat bankaları ile katılım bankalarını,
 - b) Borçlar Kanunu: 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununu,
 - c) Deniz İş Kanunu: 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununu,
 - ç) Hesap: Mevduat bankaları nezdinde açılan vadesiz mevduat hesabını veya katılım bankaları nezdinde açılan özel cari hesabı,
 - d) İş Kanunu: 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununu,
 - e) Ödeme: Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkak ödemelerini,
 - f) 5953 sayılı Kanun: 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunu,
- ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen diğer kavramlar; Borçlar Kanunu, 5953 sayılı Kanun, Deniz İş Kanunu, İş Kanunu ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununda belirtilen anlamlarıyla kullanılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

**İşçiye, Gazeteciye ve Gemi Adamına Yapılan Ödemelerin
Bankalar Aracılığıyla Yapılması**

Borçlar Kanununa tabi olarak çalışan işçiye yapılan ödemeler

MADDE 5 – (1) Borçlar Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran iş sahiplerince, işçinin sözleşmede gösterilen veya adet olan ya da kendisinin bağlı bulunduğu genel vekâletname ile belirlenen her türlü ödemelerden öncelikle kanunî kesintiler yapıldıktan sonra işçiye net olarak ödenecek bakiye tutarının bankalar aracılığıyla ödenmesi hususunda iş sahiplerine zorunluluk getirilip getirilmemesi ve bu zorunluluğun kapsamı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığından sorumlu Devlet Bakanlığı tarafından müstereken belirlenir.

5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan gazeteciye yapılan ödemeler

MADDE 6 – (1) 5953 sayılı Kanuna tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gazeteci çalıştıran işverenler, çalıştırdıkları gazeteciye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

Gazete ve mevkutelerde, haber ve fotoğraf ajanslarında gazeteci haricinde çalıştırılan işçiye yapılan ödemeler

MADDE 7 – (1) Gazeteci çalıştıran işverenler, aynı zamanda 5953 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan ve İş Kanununda “işçi” tanımına giren kimseleri çalıştırmaları hâlinde, çalıştırılan gazeteci sayısı ile işçi sayısı toplamının en az 10 olması durumunda, çalıştırdıkları gazeteci ve işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

Deniz İş Kanununa tabi olarak çalışan gemi adamına yapılan ödemeler

MADDE 8 – (1) Deniz İş Kanununa tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gemi adamı çalıştıran işverenler veya işveren vekilleri, çalıştırdıkları gemi adamına, o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

Gemi adamına yapılan ödemeler için açılan banka hesap numarasına akitte yer verilmesi

MADDE 9 – (1) Hizmet akdi, işveren veya işveren vekili ile gemi adamı arasında, yazılı olarak Deniz İş Kanununun 6 ncı maddesinde belirtilen unsurları içerecek şekilde yapılır.

(2) Hizmet akdinde, ücretin ödeme zamanı ve yeri ile gemi adamının ödemelerinin yapılacağı banka hesap numarası da bulunur.

İş Kanununa tabi olarak çalışan işçiye yapılan ödemeler

MADDE 10 – (1) İşyerleri ve işletmelerinde İş Kanunu hükümlerinin uygulandığı işverenler ile üçüncü kişiler, Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısının en az 10 olması hâlinde, çalıştırdıkları işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

Zorunluluk hâli

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında banka aracılığıyla ödeme yapması gereken işverenler, işveren vekilleri veya üçüncü kişiler, işyerlerinin bulunduğu mahalde banka şubesi bulunmaması ya da çalışanlara banka aracılığıyla ödeme yapılmasına imkân bulunmaması hâlinde ödemeler, T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü şubeleri aracılığıyla yapılır.

Ödemelerin niteliğinin belirtilmesi

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki işveren, işveren vekili ve üçüncü kişiler tarafından yine bu Yönetmelikte belirtilen kişilere bankalar aracılığıyla yapılan her türlü ödemelerde ödemelerin niteliği, hesabın açıklamasında belirtilir.

Ödemelerin brüt olarak hesaba yatırılma zorunluluğunun getirilmesi

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen işverenleri veya işveren vekillerini veyahut üçüncü kişileri, yapacakları ödemeleri bankalar nezdinde açılacak hesaplara brüt olarak yatırmaları hususunda zorunlu tutmaya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık müştereken yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **İdarî Para Cezaları**

Gazeteciye yapılan ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılmaması hâlinde uygulanacak idarî para cezası

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde gazeteciye yapılan ödemeleri bankalar aracılığıyla yapmayan işverene, 5953 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimi tarafından idarî para cezası verilir.

Gemi adamına yapılan ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılmaması hâlinde uygulanacak idarî para cezası

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde gemi adamına yapılan ödemeleri bankalar aracılığıyla yapmayan işverene veya işveren vekiline, Deniz İş Kanununun 51 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının geminin bağlama limanının bulunduğu yer ilgili birimince idarî para cezası verilir.

İşçiye yapılan ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılmaması hâlinde uygulanacak idarî para cezası

MADDE 16 – (1) İşçiye, İş Kanunundan veya toplu iş sözleşmesinden veyahut iş sözleşmesinden doğan alacaklarını, bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde bankalar aracılığıyla ödemeyen işverene veya işveren vekiline veyahut üçüncü kişiye, İş Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimi tarafından idarî para cezası verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Son Hükümler**

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan birlikte yürütür.”